

Súčasný vývoj na Ukrajine

Uznesenie Európskeho parlamentu z 27. októbra 2011 o aktuálnych udalostiach na Ukrajine

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Ukrajine,
  - so zreteľom na správu o pokroku Ukrajiny za rok 2010 a na preskúmanie európskej susedskej politiky (ESP) z 25. mája 2011,
  - so zreteľom na vyhlásenie svojho predsedu o odsúdení bývalej ukrajinskej premiérky Júlie Tymošenkovej 11. októbra 2011,
  - so zreteľom na vyhlásenia vysokej predstaviteľky EÚ Catherine Ashtonovej v mene Európskej únie z 5. augusta a z 11. októbra 2011 o rozsudku v prípade Júlie Tymošenkovej,
  - so zreteľom na spoločné vyhlásenie zo samitu Východného partnerstva, ktorý sa konal 29. až 30. septembra 2011 vo Varšave,
  - so zreteľom na dohodu o partnerstve a spolupráci (DPS) medzi Európskou úniou a Ukrajinou, ktorá nadobudla platnosť 1. marca 1998, a na prebiehajúce rokovania o dohode o pridružení vrátane rozsiahlej a komplexnej zóny voľného obchodu, ktorá má nahradiť DPS,
  - so zreteľom na národný indikatívny program Ukrajiny na roky 2011 – 2013,
  - so zreteľom na článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže EÚ podporuje stabilnú a demokratickú Ukrajinu, ktorá dodržiava zásady sociálneho trhového hospodárstva, zásadu právneho štátu a ľudské práva a ktorá chráni menšiny a zaručuje základné práva; keďže stabilita na domácej politickej scéne Ukrajiny, zameranie sa na vnútornú reformu, dodržiavanie zásad právneho štátu vrátane zavedenia spravodlivých, nestranných a nezávislých súdnych konaní na Ukrajine sú nevyhnutným predpokladom ďalšieho rozvoja vzťahov medzi EÚ a Ukrajinou;
- B. keďže jedným z hlavných zahraničnopolitických cieľov Európskeho parlamentu je zlepšovať a posilňovať vzťahy s Ukrajinou a podporovať ESP, ktorá sa snaží podporovať politické, hospodárske a kultúrne vzťahy príslušných krajín s EÚ a jej členskými štátmi;
- C. keďže rozhodnutie okresného súdu v Pečersku na Ukrajine z 11. októbra 2011 odsúdiť bývalú premiérku Júliu Tymošenkovú na sedem rokov odňatia slobody, tri roky zákazu politickej činnosti, zaplatenie pokuty 200 miliónov USD a zhabanie všetkého jej majetku je všeobecne považované za akt pomsty alebo za súčasť pokusu usvedčiť a uväzniť predstaviteľov opozície s cieľom zabrániť im v tom, aby kandidovali v budúcoročných parlamentných voľbách a v prezidentských voľbách v roku 2015, a aby sa zúčastnili na

príslušných volebných kampaniach;

- D. keďže 12. októbra 2011 začala ukrajinská bezpečnostná služba ďalšie trestné konanie proti Júlii Tymošenkovej a bývalému premiérovi Pavlovi Lazarenkovi, ktorí sú obvinení zo sprisahania v čase pôsobenia vo funkcii prezidentky a skutočnej vlastníčky spoločnosti United Energy Systems of Ukraine s cieľom spreneveriť verejné finančné prostriedky Ukrajiny vo veľkom objeme;
  - E. keďže voči stále väčšiemu počtu štátnych predstaviteľov vrátane bývalých ministrov, ale predovšetkým (zástupcov) vedúcich štátnych orgánov, vedúcich nižších organizačných jednotiek agentúr presadzovania práva, sudcov okresných súdov a šéfov miestnych orgánov sa vyvodzuje trestnoprávna zodpovednosť za ich činy;
  - F. keďže ukrajinská vláda sa zaviazala, že uskutoční široký rozsah právnych reforiem, ktoré by zladili súkromné a verejné právo tejto krajiny s európskymi a medzinárodnými normami;
  - G. keďže EÚ naďalej zdôrazňuje potrebu dodržiavať zásady právneho štátu o. i. zavedením spravodlivých, nestranných a nezávislých súdnych konaní, a zároveň sa tak vyvarovať nebezpečenstva, že by mohol vzniknúť dojem, že súdne opatrenia sa používajú selektívne; keďže EÚ považuje tieto zásady za mimoriadne dôležité v krajine, ktorá sa usiluje o nadviazanie hlbších zmluvných vzťahov a rozvíjanie politickej súčinnosti s Úniou;
1. domnieva sa, že prehĺbenie vzťahov medzi EÚ a Ukrajinou, ako aj skutočnosť, že Ukrajine je ponúkaná európska perspektíva, majú veľký význam a sú v záujme oboch strán; uznáva ambície Ukrajiny podľa článku 49 Zmluvy o Európskej únii za predpokladu, že budú splnené všetky kritériá vrátane dodržiavania zásad demokracie, ľudských práv a základných slobôd, ako aj zásady právneho štátu;
  2. ostro odmieta odsúdenie bývalej premiérky Júlie Tymošenkovej ako porušenie ľudských práv a zneužitie súdnictva na účely politického útlaku ukrajinských vedúcich opozičných politikov; zdôrazňuje, že zákon, ktorý bol selektívne použitý proti Tymošenkovej, pochádza zo sovietskej éry a umožňuje trestné stíhanie za politické rozhodnutia; keďže články 364 a 365, ktoré v súčasnosti preskúmava Verchovna rada, nezodpovedajú európskym normám ani normám OSN;
  3. vyzýva ukrajinské orgány, aby v prípade, že sa Júlia Tymošenková proti odsudzujúcemu rozsudku odvolá, ako i v ďalších súdnych konaniach vedených proti nej a proti členom bývalej vlády, zabezpečili spravodlivé, transparentné a nestranné súdne konanie; trvá na tom, že Júlia Tymošenková by mala môcť vykonávať svoje právo na plnú účasť na politickom procese teraz, ako aj v budúcich voľbách na Ukrajinu;
  4. vyjadruje znepokojenie nad tým, že proces Tymošenkovej je v rozpore s proklamovaným záväzkom ukrajinskej vlády voči demokracii a európskym hodnotám;
  5. vyjadruje skutočné znepokojenie nad tým, že bývalý minister vnútra Jurij Lučenko, v ktorého prípade zatiaľ nebol vynesený rozsudok, je aj naďalej zadržávaný vo väzbe, ako aj nad ďalšími podobnými prípadmi;
  6. trvá na tom, aby sa všetky súdne konania voči bývalým a súčasným vysokým vládnym

úradníkom viedli v súlade s európskymi normami pre spravodlivosť, nestrannosť, transparentnosť a nezávislosť;

7. domnieva sa, že pokiaľ sa nepodarí prešetriť odsúdenie Júlie Tymošenkovej, uzavretie dohody o pridružení a jej ratifikácia budú ohrozené a krajina sa vzdialila od naplnenia svojej európskej budúcnosti; vyjadruje svoje znepokojenie nad tým, že niektoré znamenia poukazujú na úpadok demokratických slobôd, ako i nad možným využívaním štátnych inštitúcií na stranícke účely a na vykonanie politickej pomsty;
8. zdôrazňuje skutočnosť, že posilnenie právneho štátu a vnútorných reforiem vrátane presvedčivého boja proti korupcii má zásadný význam nielen z hľadiska uzavretia a ratifikácie dohody o pridružení a prehĺbenia vzťahov medzi EÚ a Ukrajinou, ale aj pre upevnenie demokracie na Ukrajine;
9. víta dohodu, ktorú sa podarilo dosiahnuť v otázke vytvorenia rozsiahlej a komplexnej zóny voľného obchodu; považuje túto dohodu za pevný základ pre prípadné dokončenie rokovaní o dohode o pridružení medzi Európskou úniou a Ukrajinou;
10. je znepokojený správami o zhoršovaní slobody a plurality médií na Ukrajine; vyzýva orgány, aby prijali všetky potrebné opatrenia na ochranu týchto kľúčových aspektov demokratickej spoločnosti a zdržali sa akýchkoľvek pokusov o priamu alebo nepriamu kontrolu obsahu správ v celoštátnych médiách;
11. dôrazne podporuje odporúčania uvedené v spoločnom stanovisku Benátskej komisie a OBSE/ODIHR k návrhu zákona o parlamentných voľbách; považuje za nevyhnutné, aby sa tieto odporúčania prijali a uplatňovali vhodným, inkluzívnym a komplexným spôsobom, ktorý bude zahŕňať zástupcov opozície, ako aj občianskej spoločnosti;
12. naliehavo vyzýva všetky politické sily na Ukrajine, aby uskutočnili poctivú a transparentnú diskusiu o procese politického rozhodovania; nástojí na tom, že vyšetrovanie prípadných zlyhaní v tomto procese by mal viesť parlamentný vyšetrovací výbor;
13. považuje nedávno odloženú schôdzu s prezidentom Janukovyčom za vynikajúcu možnosť na riešenie vážnych obáv adresovaných ukrajinskej vláde a na obnovu konštruktívneho dialógu, ktorý by mohol viesť k iniciovaniu dohody o pridružení pod podmienkou, že sa dosiahne významný pokrok pri odstraňovaní zvyšných technických a dôležitých politických prekážok; vyzýva Radu a Komisiu, aby zmenili termín schôdze s prezidentom Janukovyčom tak, aby sa uskutočnila pred plánovaným samitom EÚ – Ukrajina v decembri 2011;
14. vyzýva Komisiu, aby podporovala reformu súdneho systému na Ukrajine lepším využívaním programu EÚ pre budovanie kapacít a zvažila vytvorenie poradnej skupiny EÚ na vysokej úrovni s cieľom pomôcť Ukrajine v jej snahách o dosiahnutie súladu s právnymi predpismi EÚ vrátane oblasti súdnictva;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokkej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam členských štátov, vláde a parlamentu Ukrajiny a parlamentným zhromaždeniam Rady Európy a OBSE.